

zakon. — To so namreč podpisi štirinajstletnih deklic in dečkov.

Dotični klasični »protest« se glasi:

Slavno c. kr. namestništvo

v Trstu.

Podpisani starši, davkoplačevalci itd. v Sv. Križu pri Trstu so z veliko žalostjo doznali, da so gg. učitelji tržaškega mesta na svojem shodu napadali vero in krščansko naše prepričanje in celo zasramovali najsvetejše naše verske svetinje.

Podpisani starši s tem javno izjavijo, da protestirajo proti takemu postopanju učiteljstva in si usojajo povedati, da so otroci naši in da je proti naši vesti, ako pošiljamo otroke v šolo k brezverskemu učitelju.

Po državnem zakonu mora se mladina vzgojiti »v nравоverskem duhu«. Učitelj pa, kateri je proti Bogu, sv. veri, cerkvi, ne bo in ne more nikoli naših otrok podučevati »nравоverski«. Nam staršem ne zadostuje, ako učitelji učijo naše otroke pisati, brati in računati, ampak mi zahtevamo, da se naše otroke vzgoji za poštene kristjane in državljane.

Ker dobro vemo, da človek brez vere postane žival, protestiramo, da bi od nas plačani učitelji govorili ali delali proti veri.

Ker moramo mi s svojimi težko zasluženimi denarji plačevati učitelje, imamo pravico zahtevati, da se nam da poštene krščanske učitelje. Takih, ki nimajo vere in celo žalijo našo vero, ne maramo.

Mi podpisani smo kristjani, kristjani so bili naši očetje in mi hočemo imeti, da bodo kristjani tudi naši otroci. — K učitelju, kateri naše versko prepričanje zasramuje, nismo dolžni pošiljati svojih otrok v šolo.

Radi vsega tega podpisani odločno zahtevajo:

1. Da učitelji vzgoje naše otroke v »nравоverskem duhu«.
2. Da učitelji pustijo vero in cerkev pri miru.
3. Da se učitelji udeležijo šolskih svetih maš in nadzorujejo otroke.
4. Da se gg. učiteljem od kompetentne oblasti da vedeti, da je oče gospodar svojega otroka, ne pa brezverski učitelj.

Sv. Križ, na Božič 1905.

Priobčili smo ga v trajen spomin klerikalne nadutosti, ošabnosti in ignorance.

Pobožni ljudje se iz one grozne nesreče na Dunaju lahko pouče, da je hotel sam Bog pokazati svojim »vernim služabnikom«, da naj nikdar ne zlorabljajo njegovega imena. Prst božji!

Katehet ima dovolj časa in prilike, da poučuje mladino in jo pomaga učitelju vzgajati versko nраво, kakor to hoče § 1. drž. šol. zakona. A katehet mora izpolnovati svojo dolžnost in ne sme zanemarjati ali celo opuščati verouka, kakor se to večkrat in zlasti ob volitvah prevečkrat zgodi.

Slovenskim staršem pa toplo polagamo na srce, da naj puščajo svoje otroke le tedaj v cerkev k skupnim duhovnim vajam, ako jim poklicani faktorji garantujejo, da je preiskrbljeno v vsakem oziru za telesno varnost njih ljubljencev.

To je najmanjše, kar smejo in tudi morajo zahtevati starši, da je poskrbljeno z vso vestnostjo in natančnostjo za telesno varnost njih otrok povsod, koder se zbirajo, pa bodi to potem v šoli ali v cerkvi ali kjerkoli. Taka zahteva je

toliko bolj opravičena, ako se otroci silijo in tirajo k takim shodom, ki imajo ves drug namen, kakor da ga zapazi slepo oko.

Tiste pa, ki provzročajo take in enake nesreče, bi bilo treba eksemplarično kaznovati, da bi jih enkrat za vselej minilo veselje, tirati nedolžno mladino v gotovo pogubo!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

**Hranilnica in posojilnica Učiteljskega
konvikta v Ljubljani,**

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca meseca svečna 1906 K 35.171-73.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Kakšna bo učiteljska pasivna rezistenca?

(Dalje.)

4. Svoje bede smo krivi tudi sami.

Samenu sebi očitati slabosti, napake in krivde ni baš navadna stvar. Samega sebe spoznati je najtežje, ker je samoljubje ona sila, ki človeka odvrča od tega. Vendar ne smemo kot odgojitelji posnemati v tem našega klerikalizma. On noče vedeti in slišati o sebi nič slabega ali napačnega, zato je zabredel tako globoko. On zagovarja vsako slabost, pregreho in tudi največje lopovstvo svoje stranke, čeprav to nije verskim resnicam naravnost v obraz. On je največji sovražnik resnice, pravice, značajnosti in s tem tudi samega sebe. Odgojitelj mora biti nepristranski, pobijati mora napake, pregrehe in slabosti kateregakoli, če je to komu drago ali pa ne. Sam mora pa biti mož na svojem mestu, drugače je vse delo zaman. Bodimo torej pravični, denimo roko na srce in recimo: »Tudi mi smo krivi svoje bede, hoté ali nehoté, vedoma ali nevedoma, po lastni krivdi ali po krivdi drugih, ki je nismo znali pravočasno zavriniti!«

Učiteljstvo je sedaj izborno organizovano, to je vse res; resnica je pa tudi, da nas je zedinila — le sila. Priznati mora vsakdo, da smo se šele v najnovejšem času jeli krepko gibati; zedinila nas je lakota in klerikalna ošabnost. Predolgo časa smo spali tudi mi spanje pravičnega; predolgo časa smo le prosili, a ničesar dobili; predolgo smo imeli za upanje v človekoljubje, ker nismo še dobro poznali svojih prijateljev in sovražnikov. S tem smo jako veliko izgubili; ako bi nastopili v tem smislu, kakor v najnovejši dobi, pred 20 leti, gotovo ne bi bila naša usoda takšna, kakršna je danes. Današnji svet je že tak, da ima gluha ušesa za prošnje, otplo srce za človekoljubje in nobenega smisla o važnosti in trpljenju ubogega trpina-delavca, bodi ta potem navaden težak ali delavec na polju prosvete. Le sila, odpor ali celo upor odpre tem ljudem oči, da začnejo misliti, kako bi sanirali tak neznosni položaj. Tako se je godilo do sedaj tudi z nami. Dokler smo prosili, nas ni slišal nihče — norca so se delali iz nas. Ko smo pa jeli ostro pisati, protestirati in zahtevati svoje zasluženno plačilo, ki nam ga jamči državni zakon, so nas slišali, priznali so milostno, da je treba tudi